

Nascitur, ut Strabo perhibet, ex Apennini latere dextro. Modicis initiis principio inter rupes horridas præcipiteque convalles in Occasum tendit: deinde conlectis fontibus, torrentibus, amnibusque plurimis tumidor, magna cum mole Florentinum ingreditur agrum: Florentiaque & Pisa divisim multis adauctus fluviis, Mare petit. *Mincius* Virgilio, Straboni, Plinio & aliis, qui *Mencio* vel *Menzo* hodie Italis. Lacum hic ingressus Benacum præcipua claritate: circumdata insigni stagno Mantua, XIII inde lapide in Padum evolvitur. *Ticinus* Livio, Plinio, Silio, Polybio, Strab. Plut. Ptol. Steph: *Ticenus* Tabulæ Itinerariæ: qui hodie *Tesino*. Oritur ex Monte Summano, qui nunc D. Gorhardi nuncupatur: unde &, in diversum tamen, eunt Renus, Rodanus, Athesis & alii. Ex illo Monte per Lepontios in Austrum inter præcipientes rupes ad Belinzonam *Opidum* munitissimum fertur: inde copiosius accessione plurimorum amnium ac torrentium in Verbanum evolvitur lacum, quem supermeat, ut Plin. auctor est: ac tandem redditus per planiciem præcipua claritate Padum influit, quamquam non illa, quam ex lacu trahit, abundantia: quum dirivationibus & fossis in irrigua passim exhauriatur. Tam est aquis perlucidis: ut quidvis, etiam minimum, imo in fundo clare demonstraret. Aurum quoque & Argentum ex ejus arena percipitur. Piscium nobilitate est inclytus, nominatim laudatissimo Thymallo, *Ollius* Plinio, qui vernacule *Oglio*. Cernuntur in hoc fluvio juxta Palatiolum magno numero excipuli seu loculi consepti fabricatique viminibus, in quo annuo certo tempore, deferentibus aquis, Anguillæ glomeratæ cadunt, quæ mirabili numero extractæ saliantur. Ortum ejus investigare operosum. *Opinio* recepta est duos modicos rivos ex lacu Frigidulpho, qui inter Alpes est, profluere unum ad dextram nomen Frigidulphi retinere, *Ollio*que tandem jungi: alterum ad lævam in alium amnem præcipitari, eumque ab adcolis *Ollj* principium constitui. Alii alia adferunt. In Iseum lacum influit, ubi *Pisonium* *Opidum*: ecfusus in planiciem passim dirivationibus exhauritur: quibus irrigua Brixiani & Cremonensis agri sic adaquantur, ut ex iejunis atq; calculosis opima benignaq; fiant. Aquarum *Ollj* perpetua claritas, nec ullo unquam tempore deficiens. Brixianum agrum ab Cremonensi & Bergomate hac parte sejungit. Recipit alios supra xxxvii amnes. *Abdua* vel *Addua* (variante scriptura, Posteriores Priori præfero) Plinio Tacitoque nominatur, qui *Αἰδύας* Polyb & Strab. *Adda* vulgo. Cenomanos dividit ab Insubribus. Pater illi Mons Braulius. Notat inconsideratius Strabo nasci ex Adula Monte. Redditus è Lacu Lario, ejus aquas supermeat per planiciem in Padum tendit, deferens secum cum alios, ut *Pisclavonem*, *Meiram*, *Livam*, *Tartenem*, *Lecium ortum*, *Brembiū*, *Serimortū*, tum *Serium* qui in montibus supra Bergomū ortus perq; Serianā fluens, hibernis mētib⁹ Cuniculis quibusdam se condit, rursusq; juxta Cremā copiose exoriēs, tandē in *Adduam* inlabitur: æstate tamen lique scentibus ardore Solis montium nivibus, adeo solet augere & abundare, ut non solum meatus subterraneos impleat, sed etiam supra terram fluat perpetuo. Reliqua flumina quæ plurima sunt brevitatibus studio, silentio prætereo. Succedunt *Maria*, *Sinus*, *Portus*. *Mare Superum*, *Inferum*, *Jonium* tribus Italiā cingunt lateribus.

Vnde